

Maa- ja metsätalousministeriölle

5.8.2025

Viite: VN/14432/2025

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi turkiseläinten hyvinvoinnista.

Suomen eläinoikeusjuristit ry kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Lausunto

Asetusluonnos on ristiriidassa eläinten hyvinvointilain kanssa

Turkisetusta ehdotetaan uudistettavaksi eläinten hyvinvointilain säätämisen myötä. Eläinten hyvinvointilain tarkoituksena on lain 1 §:n mukaan edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Nämä tavoitteet eivät toteudu luonnoksessa turkisetukseksi.

Lain 8 §:n mukaan tuotantoeläimenä saa pitää vain sellaisia eläimiä ja eläinlajeja, joiden pito voidaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon ja käytännön kokemuksen perusteella järjestää niin, että eläimillä on mahdollisuus toteuttaa liikkumiseen, lepoon, kehon huoltoon, ravinnon etsintään ja muuhun vastaavaan toimintaan sekä sosiaalisiin suhteisiin liittyviä olennaisia käyttäytymistarpeitaan. Lain 20 §:n mukaan eläimiä on hoidettava niin, että niillä on mahdollisuus toteuttaa näitä käyttäytymistarpeitaan. Edelleen lain 37 §:n mukaan eläinten pitopaikan tulee olla sellainen, että eläimellä on on käytettävissään riittävästi tilaa liikunnantarpeen tyydyttämiseen. Lisäksi tilan tulisi olla myös riittävän monipuolinen siten, että eläin voi liikkua pitopaikassa lajityypillisellä tavalla.

Turkistarhoilla pidetyt eläimet – minkit, ketut, naalit ja supikoirat – ovat petoeläimiä, jotka liikkuvat pitkiä matkoja ja käyttävät suuren osan valvellaoloajastaan ravinnon etsimiseen. Minkit ovat yksineläviä petoeläimiä, jotka puolustavat reviiriään. Ne elävät veden läheisyydessä ja liikkuvat saalistaessaan pitkiä matkoja, jopa 12 kilometriä vuorokaudessa. Etsiessään uutta reviiriä minkit voivat liikkua kauemmaksi, jopa 50 kilometrin päähän.¹ Naalien reviirit vaihtelevat luonnossa välillä 4 km² – 60 km². Naalit saattavat myös liikkua hyvin pitkiä matkoja muuttaessaan alueelta toiseen. Esimerkiksi vuonna 2018 GPS-pannalla seurattu naali kulki jäätä pitkin Norjan Huippuvuorilta Pohjois-Kanadaan yhteensä 3500 kilometrin matkan.²

Asetusluonnoksessa ehdotetaan, että yhden täysikasvuisen minkin, emon pentuineen tai kahden nuoren eläimen pitopaikaksi riittäisi 0,36m² kokoinen häkki. Ketuille, naaleille ja supikoirille ehdotetaan pitopaikaksi 1,2 m²:n häkkiä täysikasvuiselle naaraalle tai 2,4 m²:n häkkiä täysikasvuiselle urokselle, emolle pentuineen tai kolmelle nuorelle eläimelle. Tällainen tila verkkopohjaisessa häkissä ei täytä eläinten

¹ Picket, Heather ja Harris, Stephen: The Case Against Fur Farming in Europe. A scientific review of animal welfare standards and 'WelFur'. A report for Eurogroup for Animals and Respect for Animals. Second Edition, March 2023. Sivu 27. Saatavissa osoitteessa:
<https://respectforanimals.org/wp-content/uploads/2023/03/Scientific-animal-welfare-REPORT-2023FINAL-SINGLES.pdf>

² Picket ja Harris 2023, s. 29.

hyvinvointilain vaatimusta mahdollisuudesta liikunnantarpeen tyydyttämiseen tai muuhun lajityypilliseen käyttäytymiseen.

Uusina säännöksinä asetusluonnoksessa on vaatimus kahdesta eri virikemateriaalista aikaisemman yhden sijaan sekä vaatimus vetäytymistilasta ketuille. Myöskään näitä ei voi pitää parannuksina, jotka lisäisivät turkiseläinten hyvinvointia merkittävästi ja täyttäisivät eläinten hyvinvointilain vaatimukset mahdollisuudesta lajityypilliseen käyttäytymiseen, kuten ravinnonetsintään, kaivamiseen ja uimiseen.

Asetusluonnos ei ainoastaan jätä huomioimatta eläinten hyvinvointilain tavoitteita, vaan se on suorassa ristiriidassa lain keskeisten säännösten kanssa. Niinpä Suomen eläinoikeusjuristit ry vastustaa asetusluonnoksen hyväksymistä.

Asetusluonnoksen ajoitus on huono

Uutta turkisasetusta on valmisteltu vuodesta 2013 lähtien. Ottaen huomioon erittäin pitkä valmistelu-aika, on asetusluonnoksen julkistamisajankohta erittäin huono. Tällä hetkellä Eduskunnassa on käsitteilyssä turkistarhauksen kieltämistä ajava kansalaisaloite. Lisäksi EU:ssa on käsitteilyssä turkistarhauksen kieltoa vaativa EU-kansalaisaloite. EU:n ruokaturvallisuusvirasto EFSA antaa vuoden 2025 aikana tieteellisen mielipiteen turkiseläinten hyvinvoinnista ja komission on määrä antaa vastaus kansalaisaloitteeseen maaliskuuhun 2026 mennessä. Kun asetusluonnoksen laatiminen on kestänyt jo 12 vuotta, Suomen eläinoikeusjuristit ry katsoo, että olisi syytä odottaa Eduskunnan ja komission vastausta kansalaisaloitteisiin sekä EFSA:n suosituksia turkiseläinten hyvinvoinnista ennen asetuksen laatimista. Tällä hetkellä päätös siirtymisestä uusiin häkkikokoihin 15 vuoden siirtymäajalla antaisi väärän viestin turkistarhauksen tulevaisuudesta ja saattaisi hankaloittaa turkistarhauksen kieltämistä hallinnon luottamuksensuojaperiaatteen takia.

Investointeja uusiin häkkeihin ei tule tukea verovaroin

Asetusluonnoksen muistiossa arvioidaan, että ehdotetuista muutokseista koituisi yli 350 miljoonan euron kustannukset. Vuonna 2024 turkisten viennin arvo oli 301 miljoonaa euroa ja turkistarhaus tuotti Suomeen maksettuja veroja arviolta 18 miljoonaa euroa.³ Asetusluonnoksen tuottama investointitarve vastaa siis noin 20 vuoden verokertymää. Suomen eläinoikeusjuristit ry katsoo, että investointeja turkistarhoihin ei missään nimessä tule tukea verovaroin.

Turkistarhauksen täyskielto on ainoa tapa huomioida turkiseläinten hyvinvointitarpeet

Turkistarhaus on epäeettinen tuotantomuoto: minkkien, kettujen ja supikoirien kaltaisten petoeläinten luonnollisten käyttäytymistarpeiden huomioiminen turkistarhoilla ei ole nykyisen tutkimustiedon valossa mahdollista, vaikka häkkikokoja muutettaisiin tai eläimille annettaisiin toinen virikekapula. **Suomen eläinoikeusjuristit ry katsoo, että ainoa mahdollisuus toteuttaa eläinten hyvinvointilain vaatimuksen turkistarhoilla on turkistarhauksen täyskielto.**

5.8.2025 Suomen eläinoikeusjuristit ry:n puolesta,

Ville Piirainen
hallituksen jäsen

³ FIFUR tilastot 2025.